

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาของศึกษา

เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา ทั้งในทางส่วนตัวและในทางทรัพย์สิน มีความละเอียดอ่อนซับซ้อน ยากที่บุคคลภายนอกจะทำความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ และเป็นความสัมพันธ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ ในขณะที่เดียวกันก็มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นรากฐานของสถาบันครอบครัว รัฐจึงกำหนดหลักเกณฑ์ให้สิทธิสามีภริยาทำความตกลงระหว่างสมรสเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางส่วนตัวและทางทรัพย์สิน โดยมีข้อจำกัดต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ข้อตกลงระหว่างสมรสที่ทำขึ้นจึงต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังกล่าว ทั้งในเรื่องเนื้อหาของข้อตกลงระหว่างสมรส แบบของข้อตกลงระหว่างสมรส ผลของข้อตกลงระหว่างสมรส การสิ้นสุดของข้อตกลงระหว่างสมรส แต่เนื่องจากในความเป็นจริงสามีภริยาอาจมีการตกลงในเรื่องต่างๆ มากมาย รัฐจึงจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุมถึงข้อตกลงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจริง และการที่ข้อตกลงระหว่างสมรสผูกติดอยู่กับสถานะความเป็นสามีภริยา หากการสมรสมีเหตุบกพร่องทำให้เป็นโมฆะหรือโมฆียะ ข้อตกลงระหว่างสมรสจะมีความผูกพันต่อไปหรือไม่เพียงใดเป็นสิ่งที่รัฐจะต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งหากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ของข้อตกลงระหว่างสมรสที่ดี เหมาะสมและครอบคลุมแล้ว ก็จะทำให้สามีภริยาสามารถใช้ประโยชน์จากข้อตกลงระหว่างสมรสเพื่อรักษาความสงบสุขของสถาบันครอบครัวและลดอัตราความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในครอบครัวได้

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา และบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างสมรสตามกฎหมายครอบครัวไทยตั้งแต่กฎหมายลักษณะผัวเมีย จนถึงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา และบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างสมรสตามกฎหมายต่างประเทศ ทั้งในระบบ Common Law และตามระบบกฎหมาย Civil Law

3. เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ของข้อตกลงระหว่างสมรสตามกฎหมายครอบครัวไทยและกฎหมายครอบครัวของต่างประเทศในระบบ Common Law และระบบ Civil Law เพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องและนำกฎหมายครอบครัวของต่างประเทศมาเป็นข้อพิจารณาเพื่อนำเสนอข้อดีมาใช้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายไทยให้มีประสิทธิภาพและความเหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อสถาบันครอบครัวและสังคมไทยต่อไป

3. ขอบเขตและวิธีการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องข้อตกลงระหว่างสมรสตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายครอบครัวของไทย ตั้งแต่กฎหมายลักษณะผัวเมียจนถึงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน พิจารณาเปรียบเทียบกับข้อตกลงระหว่างสมรสตามกฎหมายของต่างประเทศ ในระบบ Common Law และ Civil Law รวมถึงคำอธิบายทางกฎหมาย บทความทางวิชาการ คำพิพากษาศาลฎีกา วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยได้จัดรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสม และนำเสนอในการปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างสมรสตามกฎหมายครอบครัวไทยต่อไป

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ได้ทราบถึงประวัติความเป็นมา หลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างสมรส เช่น ลักษณะของข้อตกลงระหว่างสมรสแต่ละประเภท แบบข้อตกลงระหว่างสมรส ผลของข้อตกลงระหว่างสมรส ข้อจำกัดการทำข้อตกลงระหว่างสมรส การสิ้นสุดของข้อตกลงระหว่างสมรส ทั้งตามกฎหมายครอบครัวไทย ตั้งแต่กฎหมายลักษณะผัวเมีย จนถึงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนกฎหมายต่างประเทศทั้งในระบบ Common Law และระบบ Civil Law เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ของข้อตกลงระหว่างสมรสตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ หาข้อดี ข้อเสีย และนำเสนอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างสมรสตามกฎหมายครอบครัวไทย เพื่อประโยชน์ต่อสถาบันครอบครัวและสังคมไทยต่อไป

